

**Berdalselva Kraftverk i Rauma kommune i Møre og
Romsdal**

Forekomster av kvitkurle ved inntaksdam/rørgate

Bioreg AS Rapport 2010 : 30

BIOREG AS

Rapport 2010:30

Utførende institusjon: Bioreg AS http://www.bioreg.as/	Kontaktpersoner: Finn Oldervik	ISBN-nr. 978-82-8215-123-8
Prosjektansvarlig: Finn Oldervik 6693 Mjosundet Tlf. 71 64 47 68 el. 414 38 852 E-post: finn@bioreg.as	Finansinert av: Berdalskraft AS	Dato: 9. august 2010
Referanse: Oldervik, F. G. & Grimstad, K. J. 2010. Berdalselva Kraftverk AS. Forekomster av kvitkurle ved rørgate/ inntaksdam. Bioreg AS rapport 2010 : 30. ISBN. 978-82-8215-123-8.		
Referat: Etter ønske fra Berdalskraft AS har Bioreg AS laget en rapport som kort skildrer de biologiske verdiene som ble observert ved inventeringer ved inntaksdammen og øverste del av rørgata til Berdalselva Kraftverk 9. juli og 4. august 2010. Oppdragsgiver hadde blitt pålagt å undersøke for eventuelle forekomster av den sårbare rødlistearten, kvitkurle (V) i dette området. Undersøkelsen var en del av konsesjonsvilkårene fra NVE. Værforholdene var gode under begge inventeringene og særlig den første inventeringen antas å ha vært så nært det optimale tidspunktet som mulig da undersøkelsen ble gjort. Til tross for dette ble det ikke observert noen eksemplarer av arten ved de to undersøkelsene.		
4 emneord: Biologisk mangfold Rødlistearter Vasskraftutbygging Kvitkurle		

Figur 1. Framsida viser rørraseen der terrenget flater noe ut fram mot inntaket. Bildet er tatt nedover i terrenget. I bakgrunnen ser en Middagstinden og deler av Nonstinden. En skimter også veien som fortsetter opp hoveddalføret mot Bøstølen. (Foto; Karl Johan Grimstad ©).

FORORD

På oppdrag fra Berdalskraft AS ved Pål Engen har Bioreg AS gjort en inventering og undersøkelse av den øverste delen av rørgatetraseen samt inntaksområdet for Berdalselva Kraftverk Dette notatet er en sammenfatning av det som ble observert ved de to naturfaglige undersøkelsene som ble foretatt den 9. juni og 4. august 2010 av Karl Johan Grimstad, Hareid, - den første sammen med sammen med Oddvar Olsen, Volda.

For oppdragsgiverne har Pål Engen vært kontaktperson, og for Bioreg AS er det Finn Oldervik som har hatt denne rollen. Oldervik har også samlet tilgjengelig eksisterende kunnskap og skrevet notatet.

Vi takker Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning og Steinar Stueflotten, Rauma for velvilje og supplerende opplysninger om det aktuelle området.

Aure 9. august 2010

FINN OLDERVIK

1 INNLEDNING

Dette notatet/rapporten er laget på bakgrunn av det pålegg som Berdalskraft AS fikk av NVE i forbindelse med at de ble innvilget konsesjon for å bygge et småkraftverk i Berdalselva. Bakgrunnen for pålegget er at det tidligere var blitt funnet kvitkurle i dette området og da svært nær inntaksområdet til det nevnte kraftverket¹. Hovedformålet med rapporten/notatet er å gi en kort beskrivelse av de naturverdier som ble observert innen det aktuelle området, samt drøfte ev årsaker til at den aktuelle plantearten ikke ble registrert ved de to naturfaglige undersøkelsene den 9. juli og 4. august 2010.

2 METODE

2.1 Eksisterende kunnskap om det berørte området.

Eksisterende opplysninger om det berørte området er hentet inn fra DN's Naturbase og fra Gaarder (2005) i tillegg til samtaler med Steinar Stueflotten og Geir Gaarder.

2.2 Naturfaglig undersøkelse av Bioreg AS

Den 9. juli 2010 ble det av Karl Johan Grimstad, Hareid og Oddvar Olsen, Volda foretatt en naturfaglig undersøkelse av vegetasjon i og nær rørgatetraseen for det nevnte småkraftverksprosjektet der områdene opp mot inntaket ble spesielt grundig undersøkt. Formålet med undersøkelsen var å eventuelt gjenfinne den lille bestanden av kvitkurle (to eksemplarer) som Steinar Stueflotten registrerte her den 19. juli 2004. I tilfelle bestanden ble funnet skulle det vurderes eventuelle avbøtende tiltak for å ta vare på kvitkurla.

Været var fint under inventeringen og det aktuelle området ble nådd ved å gå langs den ryddede rørgata til det planlagte kraftverket opp til ca kote 380 - 400. Den nederste delen av rørgata er preget av triviell blåbærskog med innslag av litt småbregneskog/storbregneskog med arter som hengeving og skogburkne. I nærheten av rørgatetraseen ble det forøvrig registret et par almetre (NT), den ene med forekomster av almelav (NT). Disse blir imidlertid ikke berørt av utbyggingsprosjektet. På grunn av litt uheldige omstendigheter som vi ikke skal komme inn på her, ble det foretatt en ny undersøkelse den 4. august 2010, - også denne under gode værforhold og med samme resultat hva gjelder den omtalte kvitkurla.

3 RESULTATER

De naturfaglige undersøkelsene viste at trevegetasjonen, (som forøvrig er ryddet) nærmest inntaksdammen i hovedsak består av bjørk med innslag av litt rogn og gråor på de fuktigste stedene. Fra ca

¹ Planta ble funnet på UTM 410 moh MQ 2337 2372 av Steinar Stueflotten.

kote 380 og oppover mot inntaket er det et parti med noe flatere og fastere mark med gradvis overgang til fuktigere, mer myrlendt terreng fram mot inntaksområdet. Noen mindre bekkesig med minerotroft preg krysser traseen i dette området og artsinventaret i dette området viser forekomst av flere ganske krevende arter. Av slike kan nevnes; dvergjamne, fjellfrøstjerne, fjelltistel, gullmyrklegg, gulsildre, gulstarr, hårstarr, svartstarr og svartopp. Av mer ordinær vegetasjon kan nevnes; bjørneskjegg, blåbær, flekkmarihånd, gullris, gulaks, krekling, klokkevintergrønn, nikkevintergrønn, maiblom, rome, røsslyng, skogmarihånd, skrubbær, tettegras, torvull, tranebær, tågebær og vanlig nattfiol.

Selv om det ble søkt grundig etter kvitkurle begge gangene, så ble ingen eksemplarer av arten påvist.

Figur 2. Den røde firkanten på kartet viser hvor utbyggingsområdet ligger øverst i dalføret i Innfjorden i Rauma kommune.

Figur 3. Det blå punktet på kartet viser ca hvor inntaket for kraftverket i Berdalselva skal plasseres. Den røde sirkelen markerer en sone på ca 120 m rundt inntaket. Om en sammenligner koordinatene for inntaket (Gaarder 2005) med koordinatene for funnet av kvitkurle som Stueflotten gjorde i 2004, så kan Stueflottens funn være gjort ca der hvor den røde sirkelen krysser stien i vest. I tilfelle betyr det at rørgata vil gå klar kvitkurlelokaliteten.

4

KORT DISKUSJON OM DET SOM BLE OBSERVERT.

En generell beskrivelse av området ved inntaket finnes i Naturbase, samt i Gaarder 2005. Beskrivelsen er i hovedsak lik den som er gjort av oss i kap. 3. Området skiller seg tydelig ut fra det en finner videre nedover i rørgatetraseen og har utvilsomt potensial for ytterligere krevende plantearter utenom de som ble registrert av oss. Det er likevel ymse negative faktorer som en her også må ta i betraktning. Ved vår inventering ble det nemlig observert svake indikatorer på en viss gjengroing av området fra et sannsynlig åpnere landskap tidligere. Trolig har det vært mere aktiv husdyrbeiting her tidligere og sammen med et noe mildere klima opplever vi nå at tregrensen er i ferd med å flyttes noe høyere til fjells enn tidligere. En slik gjengroingsprosess er negativt for en art som kvitkurle og det er faktisk en viss mulighet for at den nå kan være utgått. Men dette er likevel spekulasjoner og årsaken til at den ikke ble gjenfunnet kan være at den i enkelte år ikke bærer blomst, dvs. at den kan være steril. Såpass liten som den er, så vil den i slike tilfelle være vanskelig/umulig å registrere.

Uansett hva årsaken til at den ikke ble gjenfunnet kan være, så virker det som om Stueflottens funnlokalitet vil gå klar av rørgata.

Figur 4. Dette bildet viser et av de rike sigene i inntaksområdet, her med en liten bestand av gulsildre. Ellers er vegetasjonen triviell med røsslyng som dominerende art. (Foto; Karl Johan Grimstad ©).

Figur 5. Dette bildet viser inntaksstedet om vi har oppfattet det riktig. Som en ser består trevegetasjonen her i hovedsak av fjellbjørkeskog og noe gråor på fuktige steder. I feltsjiktet dominerer røsslyng og blåbær. (Foto; Karl Johan Grimstad ©).

5 KILDER

5.1 Skriftlige kilder:

1. Jordal, J. B. & Stueflotten, S. 2004. Kartlegging av biologisk mangfold i Rauma kommune, Møre og Romsdal. Rauma kommune, rapport. 192 s. + kart.
2. Gaarder, G. 2005. Småkraftverk i Berdalselva, Rauma kommune. Virkninger på biologisk mangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2005 : 54. 23 s + vedlegg. ISBN-nr; 82-8138-084-5.
3. Stueflotten, S. 2006. Nye naturtypelokaliteter i Rauma. Notat til Rauma kommune. 15 s.

5.2 Muntlige kilder:

1. Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning AS.
2. Steinar Stueflotten, Rauma.